

Αρείου Πάγου 1380/2010 (Ζ, ΠΟΙΝΙΚΕΣ)

Πηγή

http://www.areiospagos.gr/nomologia/apofaseis_DISPLAY.asp?cd=LIE1XVINO7SZBIJ0OIJ7ORBUCKRYUO&apof=1380_2010

Θέμα

Αιτιολογίας ανεπάρκεια, Δόλος, Περιβάλλοντος ρύπανση.

Περίληψη:

Καταδικαστική απόφαση για ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Αποδοχή λόγου αναιρέσεως για έλλειψη αιτιολογίας, διότι δεν αναφέρονται περιστατικά ούτε στο σκεπτικό ούτε στο διατακτικό, εάν το έγκλημα τέλεσε ο αναιρεσείων από δόλο ή αμέλεια. Αναιρεί και παραπέμπει.

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Θεοδώρα Γκοϊνή, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Κωνσταντίνο Φράγκο, Ιωάννη Παπαδόπουλο, Ιωάννη Γιαννακόπουλο και Βασίλειο Φράγγο-Εισηγητή, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 17 Μαρτίου 2010, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Αθανασίου Κατσιρώδη (γιατί κωλύεται ο Εισαγγελέας) και του Γραμματέως Χρήστου Πήτα, για να δικάσει την αίτηση

του αναιρεσείοντος - κατηγορουμένου Χ, κατοίκου ..., που παρέστη με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Χαράλαμπο Καλαφάτη, περί αναιρέσεως της 8346/2009 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών.

Με πολιτικώς ενάγουσα την Ψ, κάτοικο ..., που παρέστη με τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Άγγελο Βρεττό. Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή και ο αναιρεσείων - κατηγορούμενος ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην από 26 Νοεμβρίου 2009 αίτησή του αναιρέσεως, η οποία καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 1671/09.

Αφού άκουσε Τους πληρεξούσιο δικηγόρους των παραπάνω διαδίκων, που ζήτησαν όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να γίνει δεκτή η προκείμενη αίτηση αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, κατά το άρθρο 28 § 1α, 2 και 5 του Ν. 1650/1986 με φυλάκιση τριών μηνών έως δύο έτη και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος προκαλεί ρύπανση ή υποβαθμίζει το περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού, των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων διαταγμάτων και υπουργικών ή νομαρχιακών αποφάσεων, στις περιπτώσεις δε τέλεσης των εγκλημάτων της παρ. 1 από αμέλεια επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ένα έτος. Οι πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, οι εντεταλμένοι ή διευθύνοντες σύμβουλοι ανωνύμων εταιριών, οι διαχειριστές εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ο Πρόεδρος του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου συνεταιρισμών, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν την διοίκηση ή τη διαχείριση άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα έχουν ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Για κάθε πράξη ή παράλειψη του νομικού προσώπου που εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου αυτού, τα πρόσωπα αυτά τιμωρούνται ως αυτουργοί ανεξάρτητα από την τυχόν ποινική ευθύνη άλλου φυσικού προσώπου και την αστική ευθύνη του νομικού προσώπου, εφόσον από πρόθεση ή από αμέλεια δεν τήρησαν την ιδιαίτερη νομική τους υποχρέωση να μεριμνούν για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου. Ενόψει αυτών, για να έχει η καταδικαστική, για παράβαση του ανωτέρω άρθρου 28, απόφαση την ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον εκ του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του Κ.Ποιν.Δ λόγο αναίρεσεως, απαιτείται εκτός των άλλων να αναφέρεται σ' αυτήν το είδος της υπαιτιότητας του κατηγορουμένου που γίνεται δεκτό, αν δηλαδή, αυτός τέλεσε την πράξη από δόλο ή από αμέλεια. Στην προκειμένη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 8346/2009 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών, που δίκασε κατ' έφεση, ο αναιρεσείων κηρύχθηκε ένοχος για ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος και του επιβλήθηκε ποινή φυλακίσεως πέντε (5) μηνών ανασταλείσα. Ειδικότερα κηρύχθηκε ένοχος διότι "Στην ... την 3.7.2003 ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας "Ζ και Σία Ο.Ε.". προκάλεσε ρύπανση υποβαθμίζοντας έτσι το περιβάλλον και συγκεκριμένα, μετέφερε και εναπόθεσε στη χλωματερή... τρία βαρέλια προερχόμενα από την άνω επιχείρηση, στα οποία περιείχοντο τοξικά υγρά, προκαλώντας έτσι ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος". Στην αιτιολογία της αποφάσεως αυτής δέχθηκε το Εφετείο, κατά την ανέλεγκτη αναιρετικός περί τα πράγματα κρίση του, την οποία στήριξε στα μνημονευόμενα κατά κατηγορία αποδεικτικά μέσα, τα ακόλουθα: "Η εταιρία με την επωνυμία "Ζ και Σία Ο.Ε" που έχει νόμιμο εκπρόσωπο τον κατηγορούμενο Χ λειτουργούσε στην οδό ..., εργοστάσιο φωτοπολυμερών στερεοτύπων (κλισέ) και μεταξύ άλλων χρησιμοποιούσε ως πρώτη ύλη το προϊόν με την επωνυμία Flexowash. Το προϊόν αυτό σύμφωνα με την από ... έκθεση του Γενικού Χημείου του Κράτους είχε ταξινομηθεί ως επιβλαβές (ΧηR 65), ήτοι προϊόν που μπορούσε να προκαλέσει βλάβη στους πνεύμονες σε περίπτωση κατάποσης, με σύσταση να αποφεύγεται η επαφή με το δέρμα καθώς και από αναθυμιάσεις, χωρίς όμως να είναι καρκινογόνο. Επίσης από την από Φεβρουαρίου 2004 τεχνική έκθεση του διπλωματούχου βιοχημικού Β προκύπτει ότι από τη

λειτουργία της επιχείρησης αυτής είναι βέβαιο ότι παράγονται επικίνδυνα απόβλητα και ότι από τα στοιχεία που υπάρχουν δεν διασφαλίζεται η ορθολογική διαχείριση του συνόλου των ως άνω επικίνδυνων αποβλήτων της επιχείρησης με αποτέλεσμα σημαντικές ποσότητες να διαχέονται στο περιβάλλον λειτουργίας της. Τα ίδια ως άνω αναφέρονται και στην από 15-5-2004 τεχνική έκθεση του Λ, Β καιΞ. Το ως άνω προϊόν που χρησιμοποιεί η επιχείρηση (Flexowash) είναι αναγκαίο να αποφεύγεται η διοχέτευσή του στις αποχετεύσεις, στους υπονόμους και στις διόδους του νερού, τάδε βαρέλια, πρέπει να είναι κλειστά να χειρίζονται οι εμπλεκόμενοι με προσοχή τα βαρέλια που έχουν ανοιχθεί, τα δε υπόλοιπα (κατάλοιπα) δεν πρέπει να ρίχνονται στις αποχετεύσεις και να χρησιμοποιούνται μόνο από αδειούχους μεταφορείς αποβλήτων. Παρά την ύπαρξη των ως άνω ρητών εντολών και απαγορεύσεων ο κατηγορούμενος στις 3-7-2003 είχε εναποθέσει σε χώρο δίπλα από το εργοστάσιο τρία (3) βαρέλια που περιείχαν το ως άνω υλικό Flexowash, τα οποία κάλεσε την υπηρεσία αποκομιδής του Δήμου ...και να τα μεταφέρει στη χωματερή, πράγμα που έγινε, αφού με όχημα του Δήμου, μεταφέρθηκαν και εναποτέθηκαν στη χωματερή, όμως την επομένη ημέρα κατόπιν έντονων διαμαρτυριών των κατοίκων της περιοχής τα επέστρεψε ο Δήμος στο ως άνω σημείο, εκτός του εργοστασίου. Με τον τρόπο αυτό προκλήθηκε ρύπανση του περιβάλλοντος και υποβάθμιση αυτού, λόγω των χημικών τοξικών υγρών που περιείχαν τα ως άνω τρία βαρέλια". Με αυτά, όμως, που δέχθηκε το άνω Δικαστήριο, δεν διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του την από το άρθρο 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 ΚΠοινΔ απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, διότι, ενόψει του ότι το προαναφερθέν αδίκημα τιμωρείται όπως προεκτέθηκε και από αμέλεια, δεν αναφέρονται ούτε στο σκεπτικό, ούτε στο διατακτικό περιστατικά που να στηρίζουν την κρίση του, ότι το έγκλημα αυτό τέλεσε ο αναιρεσείων από πρόθεση ή αμέλεια στερούμενη κατά τούτο η απόφαση και νομίμου βάσεως, αφού ο αναιρετικός έλεγχος της ορθής ή όχι εφαρμογής της ανωτέρω ουσιαστικής ποινικής διατάξεως του άρθρου 28 του Ν. 1650/86 που εφαρμόστηκε δεν είναι εφικτός. Επίσης, υπάρχει έλλειψη αιτιολογίας και ως προς τον τρόπο που προκλήθηκε, κατά τις παραδοχές της αποφάσεως, ή ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με μόνη την εναπόθεση των 3 βαρελιών στην χωματερή ... και της επαναφοράς τους την επομένη στο εργοστάσιο του κατηγορουμένου, ενόψει των παραδοχών ότι το περιεχόμενο των βαρελιών (Flexowash) είναι επιβλαβές μόνο με την άμεση επαφή με τον άνθρωπο (κατάποση) ή με την διοχέτευση των υπολειμμάτων του (καταλοίπων) στις αποχετεύσεις. Επομένως, είναι βάσιμος ο εκ του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του Κ.Ποιν.Δ μοναδικός λόγος της ένδικης αιτήσεως αναιρέσεως και ο εκ του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. Ε' του ΚΠοινΔ, αυτεπαγγέλτως ερευνώμενος λόγος (άρθρο 511 ΚΠοινΔ) και πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση για νέα συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο που την εξέδωσε, του οποίου η συγκρότηση από άλλους δικαστές, εκτός εκείνων που δίκασαν προηγουμένως, είναι εφικτή (άρθρο 519 ΚΠοινΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την υπ' αριθμ. 8346/2009 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου (Πλημμελημάτων) Αθηνών. Και

Παραπέμπει την υπόθεση για νέα συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο συγκροτούμενο από άλλους δικαστές, εκτός εκείνων που δίκασαν προηγουμένως.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 4 Ιουνίου 2010. Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 8 Ιουλίου 2010.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ